

Nieuw Haags Peil 5 september 2010

Vrijdag en zaterdag zijn twee onderzoeken gehouden, ieder met meer dan 2000 ondervraagden. Het ene onderzoek dus voordat de formatiepoging strandde en het ander nadat het gebeurd is. In het eerste onderzoek ging het met name om de onenigheid binnen het CDA en het tweede over het einde van de informatiepoging van Opstelten. Voor wat de politieke voorkeur betreft waren er weinig verschillen tussen zaterdag en vrijdag, maar wel verschillen t.o.v. vorige week, vooral bij VVD en PVV.

Het CDA dat vorige week fors gedaald was naar het laagste niveau ooit, is deze week niet verder gedaald. De stijging van 3 zetels bij de PVV is geheel afkomstig van de VVD. Daardoor is de PVV met 34 zetels 9 zetels groter dan VVD of PvdA. De electorale potentie van de PVV is met 50 zetels hoger dan ooit (en hoger dan die van de andere partijen).

Geen van de vermelde regeringscombinaties onder aan de tabel staat nog boven de 75 zetels. Deze week is Paars Plus gedaald van 77 naar 74 zetels.

Peiling van politieke voorkeur

<i>in zetels Tweede Kamer</i>	TK2010	29-8 2010	5-9 2010	Vershil vorige week	Vershil TK2010
VVD	31	28	25	-3	-6
PvdA	30	24	25	1	-5
PVV	24	31	34	3	10
CDA	21	15	15		-6
SP	15	18	18		3
D66	10	12	11	-1	1
Groen Links	10	13	13		3
ChristenUnie	5	5	5		
SGP	2	2	2		
Partij voor de Dieren	2	2	2		
Andere partij	0	0	0		
Totaal	150	150	150		
VVD+PVV+CDA	76	74	74		-2
VVD+PvdA+D66+GrLinks	81	77	74	-3	-7
VVD+PvdA+CDA	82	67	65	-2	-17

Vrijdag werd met name onderzoek gedaan naar de reactie van de kiezers op de onenigheden binnen de CDA-fractie. Zaterdag vooral over de breuk in de formatie. De belangrijkste resultaten van het onderzoek van vrijdag staan hieronder vermeld. Dan zien we grote verschillen in oordeel tussen kiezers van VVD-PVV en kiezers aan de linkerkant. De CDA-kiezers nemen daartussen een bijzondere positie in. 59% was van mening dat het kabinet, als het zou komen toch snel zou vallen door mensen als Klink. 45% vond dat Wilders beter kon stoppen met onderhandelen met het CDA, maar dat waren vooral kiezers aan de linkerkant van het spectrum.

<i>verticaal geperceenteerd naar</i>	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2010						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLnks
Ik kan me de zorgen van Klink goed voorstellen	59%	12%	33%	52%	84%	91%	86%	90%
Klink had moeten wachten totdat het regeerakkoord er lag	46%	90%	66%	69%	25%	11%	19%	15%
Klink had van te voren kunnen weten hoe Wilders zou zijn	82%	89%	84%	79%	72%	74%	89%	83%
Het CDA-congres zal instemmen met het regeerakkoord	53%	60%	60%	63%	55%	41%	45%	43%
Het is beter dat deze drie fractieleden uit de fractie stappen als het congres van het CDA voor het regeerakkoord stemt	52%	78%	59%	40%	51%	34%	51%	43%
Wilders kan beter stoppen met het onderhandelen met het CDA	45%	36%	22%	30%	48%	68%	70%	71%
In feite is het CDA in tweeen gesplitst	73%	81%	68%	37%	66%	93%	93%	77%
Ook als het kabinet er komt zal het snel vallen door mensen als Klink	59%	66%	59%	26%	69%	67%	76%	70%
Wilders moet ook als deze regeringscoalitie er komt zich niet inhouden bij zijn uitspraken	39%	74%	39%	33%	23%	25%	44%	40%

Het onderzoek van zaterdag leverde o.a. deze resultaten op ten aanzien van het afbreken van de formatiepoging. 63% van de kiezers was van mening dat er geen stabiele regering VVD-CDA met gedoogsteun van de PVV gevormd kon worden. 47% vindt het afbreken van de formatiepoging van dit kabinet jammer. Dat betrof ook 66% van de CDA-kiezers. 88% van de PVV-kiezers en 53% van de VVD-kiezers vond de eis van Wilders terecht dat de drie fractieleden een verklaring moesten ondertekenen af te treden als het congres van het CDA akkoord zou gaan met het regeerakkoord.

Gisteren is het overleg tussen VVD, CDA en PVV onder leiding van Ivo Opstelten beëindigd. Er komt geen VVD-CDA kabinet met gedoogsteun van de PVV. Vindt u dat jammer?

verticaal gepercenteerd naar	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2010						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLns
Ja	47%	88%	90%	66%	6%	6%	14%	1%
Nee	51%	12%	9%	33%	93%	94%	87%	98%
Weet niet/geen antwoord	2%	1%	1%	2%	2%	0%	0%	1%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Wilders gaf aan dat met de drie kamerleden van het CDA, die grote bezwaren hadden tegen samenwerking met de PVV, er geen stabiele regering gevormd zou kunnen worden. Denkt u dat er WEL een stabiele regering VVD-CDA met gedoogsteun van de PVV had kunnen komen?

verticaal gepercenteerd naar	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2010						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLns
Ja	29%	38%	40%	63%	6%	8%	18%	5%
Nee	63%	52%	42%	32%	94%	88%	74%	93%
Weet niet/geen antwoord	8%	10%	19%	5%	0%	4%	8%	2%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Wie vindt u de belangrijkste verantwoordelijke voor dit afbreken van de onderhandelingen?

verticaal gepercenteerd naar	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2010						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLns
Klink	52%	93%	72%	52%	40%	19%	35%	14%
Wilders	39%	3%	20%	51%	53%	62%	55%	64%
Verhagen	8%	8%	5%	0%	18%	15%	10%	15%
Opstelten	2%	4%	0%	1%	1%	1%	3%	4%
Rutte	1%	1%	0%	1%	2%	1%	1%	1%
Geen van deze	3%	0%	1%	0%	2%	3%	2%	1%
Allemaal	7%	1%	1%	1%	15%	11%	15%	24%
Weet niet/geen antwoord	3%	3%	10%	1%	1%	2%	4%	1%
Totaal	115%	112%	108%	106%	130%	114%	125%	123%

Wilders had van het CDA geëist dat de bewuste kamerleden zouden verklaren dat als het congres van het CDA voor het regeerakkoord zou stemmen dat zij dan zouden aftreden als Kamerlid. Vindt u dat een terechte eis van Wilders?

verticaal geperceenteerd naar	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2010						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLnsks
Ja	38%	88%	53%	40%	21%	11%	18%	5%
Nee	57%	11%	35%	58%	76%	86%	82%	91%
Weet niet/geen antwoord	5%	1%	12%	2%	3%	3%	0%	4%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Ten aanzien van het vervolg van de formatie is goed te zien hoe groot (ook) de verschillen zijn bij de bevolking. Het problematische zit vooral in het feit dat onder de VVD-kiezers in grote mate niet wil dat de PvdA, Groen Links of SP in de regering komt.

Kunt u aangeven welke partijen u zeker wil in de volgende regering?

verticaal geperceenteerd naar	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2010						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLnsks
VVD	61%	87%	89%	91%	66%	24%	26%	22%
D66	46%	12%	27%	39%	90%	85%	46%	76%
PvdA	41%	6%	8%	21%	52%	95%	61%	73%
GroenLinks	40%	7%	9%	16%	68%	84%	67%	92%
PVV	36%	96%	55%	32%	5%	5%	11%	1%
SP	31%	13%	7%	6%	21%	57%	95%	39%
CDA	30%	20%	41%	84%	6%	10%	16%	5%
ChristenUnie	20%	15%	7%	29%	8%	20%	27%	10%

Kunt u aangeven welke partijen u zeker niet wil in de volgende regering?

verticaal geperceenteerd naar	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2010						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLnsks
PVV	50%	2%	12%	45%	82%	93%	83%	95%
ChristenUnie	46%	66%	54%	36%	46%	37%	39%	44%
GroenLinks	43%	80%	69%	66%	11%	5%	13%	0%
SP	43%	56%	83%	65%	39%	7%	2%	15%
PvdA	38%	80%	61%	59%	12%	1%	8%	1%
CDA	35%	47%	19%	9%	52%	46%	43%	51%
D66	32%	73%	37%	37%	0%	3%	19%	1%
VVD	17%	2%	4%	3%	11%	34%	51%	25%

Rutte heeft voorgesteld dat hij nu een concept regeerakkoord schrijft en kijkt welke partijen willen gaan meedoen. Vindt u dat een goede aanpak?

verticaal geperceenteerd naar	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2010						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLnks
Ja	53%	68%	85%	74%	38%	22%	30%	21%
Nee	36%	14%	12%	22%	59%	63%	65%	69%
Weet niet/geen antwoord	11%	19%	3%	4%	3%	15%	5%	11%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Cohen heeft voorgesteld dat concept akkoord dan samen met Rutte te schrijven. Vindt u dat een goed voorstel?

verticaal geperceenteerd naar	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2010						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLnks
Ja	39%	5%	16%	21%	71%	79%	45%	78%
Nee	55%	89%	73%	77%	22%	17%	44%	17%
Weet niet/geen antwoord	6%	6%	11%	2%	7%	4%	10%	5%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Ten slotte zijn een aantal vragen gesteld over de mening over de politiek in relatie tot deze formatie. Daaruit blijkt dat de hele politiek schade oploopt door de ontwikkelingen in de formatie.

Er volgen nu een aantal stellingen. Kunt u aangeven of u het eens met die stelling bent?

verticaal geperceenteerd naar	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2010						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLnks
De politici in Den Haag moeten zich schamen dat er nog steeds geen regering is.	63%	80%	68%	62%	59%	52%	62%	41%
Of er al dan niet snel een regering komt is niet zo belangrijk.	16%	17%	10%	16%	17%	21%	10%	20%
Men is in Den Haag alleen maar bezig met eigenbelang en niet met landsbelang.	69%	88%	63%	61%	71%	67%	76%	57%
De volgende verkiezingen zullen het alleen nog maar moeilijker maken een stabiele regering te vormen.	57%	37%	57%	62%	66%	62%	64%	71%
Alleen via ingrijpende politieke hervormingen zal het mogelijk zijn kort na verkiezingen een slagvaardige regering te krijgen.	57%	69%	72%	58%	67%	40%	42%	48%
Na de verkiezingen is men in Den Haag de kiezer vergeten.	67%	87%	73%	58%	55%	56%	81%	33%

Stemt die partij of geeft die partij een kans

verticaal geperceenteerd naar	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2010						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLnks
PVV	33%	100%	52%	45%	3%	0%	20%	0%
VVD	30%	31%	95%	44%	15%	1%	10%	1%
PvdA	27%	1%	6%	10%	13%	94%	19%	21%
SP	27%	4%	2%	18%	11%	51%	95%	22%
D66	26%	1%	10%	6%	100%	54%	13%	21%
GrLnks	25%	1%	6%	7%	26%	47%	27%	100%
CDA	19%	2%	13%	88%	1%	1%	0%	1%
CU	8%	0%	2%	20%	0%	2%	3%	3%